

Geachte wetgever,

Allereerst wil ik u bedanken voor het geven van de mogelijkheid om te reageren op dit nieuwe wetsvoorstel. Dit is een goed blijk van onze democratie en ik ga ervan uit dat alle binnengekomen reacties oprecht getoetst worden op hun inhoud, zonder daarbij het zicht te laten vertroebelen door een mogelijk aanwezig vooroordeel. Met dat laatste punt kan ik meteen een mooi bruggetje maken naar mijn persoonlijke motivatie om in de pen te klimmen. Want het is de alom aanwezige ondertoon in dit wetsvoorstel die mij en vele anderen met mij grote zorgen baart. Enfin, tijd om mijn punt te gaan maken.

Het doel van uw voorstel

Uit uw documentatie begrijp ik dat u voornemens bent om ouders te blijven voorzien van het recht op het kiezen van onderwijs dat past bij hun godsdienst of levensovertuiging. Daarnaast wilt u deze zelfde ouders graag een verplichting opleggen om het door hen verzorgde onderwijs aan bepaalde eisen te laten voldoen. Dit alles onderneemt u zodat het onderwijs voor jongeren met een vrijstelling wordt gewaarborgd.

Wat ik prettig vind aan uw voorstel en waarom

Uit uw verlangen naar (veel) meer toetsing proef ik de behoefte om de onderwijsprogressie van het kind meetbaar te maken. Het lijkt er daardoor op dat u het beste voor heeft met het kennisniveau van het kind. Tevens schrijft u in uw wetsvoorstel dat de regering van oordeel is dat de desbetreffende groep jongeren onderwijs niet ontzegd mag worden. Ik onderschrijf dat oordeel volledig; ieder kind, waar ter wereld ook woonachtig, heeft het recht om dat te leren dat nodig is om naar behoren te kunnen functioneren in zijn of haar leven. Goed onderwijs dus.

Wat ik als problematisch ervaar in uw voorstel en waarom

In mijn intro schreef ik er al kort over; de ondertoon in uw wetsvoorstel. De vele onvolledig gespecificeerde uitspraken, nieuwe werkwijzen en richtlijnen voor de ambtenaren in dit veld creëren een speelveld waarin de door u geconsulteerde burger wordt overgelaten aan speculatie. Speculeren op de uitkomsten die dit voorstel als functionerende wet met zich zou meebrengen. Speculeren ook op de vele mogelijke praktische gevolgen voor het dagelijks onderwijs dat deze burgers als ouders zelf geven aan hun kind(eren). En speculeren op de mogelijk passende reacties van diezelfde ouders daar weer op. U ziet het, inmiddels zit ik al op 3 generaties speculatie en dat komt de conversatie die u als wetgever met ons als burger door deze consultatie probeert te voeren, zeker niet ten goede.

Anders gezegd, u maakt zo slecht duidelijk wat u precies bedoelt en wat uw plannen behelzen, dat uw wetsvoorstel vooral voer is voor oneindige speculatie en veel minder voor onderbouwde tegenargumenten. Het zou goed zijn wanneer u als wetgever eerst duidelijk gaat uitleggen wat u precies poogt te bereiken met dit voorstel, waarom u dat wil (groot gemis op dit moment, zo niet volledig absent) én hoe u dat wil doen, alvorens de burger er überhaupt iets zinnigs over kan zeggen.

Omdat ik niet de indruk wil wekken dat ik enkel kan klagen over wat er onduidelijk is aan uw voorstel, leest u nu puntsgewijs mijn grootste bezwaren op de inhoud van uw voorstel. Met groot enthousiasme heb ik sommige andere reacties gelezen, en voor die punten die mijn persoonlijke top 3 niet gehaald hebben verwijs ik u graag en met klem naar de op het moment van schrijven ruim meer dan 200 reacties.

1.) Verlamme regulering zal grootschalig verlies aan kwaliteit in onderwijs verzorgen

U moet zich goed bedenken dat de keuze voor thuisonderwijs niet over één nacht ijs gaat. Ouders die de keuze maken om hun kinderen zelf te onderwijzen doen dit met hun volle verstand. Het in uw wetsvoorstel aanwezige oerwoud aan regels, certificaten, richtlijnen, verplichte contactmomenten, schandalig en ongrondwettelijk vormgegeven sancties en allerlei restricties ondermijnen deze welwillendheid meer dan volledig. Het is diezelfde welwillendheid die veel ouders ertoe zal drijven desondanks toch te willen voldoen aan al uw eisen. Immers, de keuze voor thuisonderwijs berust in elk individueel geval op een stevig fundament aan persoonlijke overtuigingen. Daar zal een wetsvoorstel niet direct verandering in brengen.

Wat u feitelijk creëert door uw regulering is een enorme *bottleneck* in de tijd en energie die normaalgesproken 1-op-1 in het onderwijs van het kind wordt gestopt. In plaats daarvan gaat diezelfde tijd en energie in het behalen van de door u als vereist bevonden certificeringen e.d. De vele aan het einde van dit document aangehaalde onderzoeken tonen keer op keer aan dat u hiermee een enorme, voor velen onoverkomelijke deuk slaat in de kwaliteit van het onderwijs. En juist dat staat haaks op het doel dat u poogt te behalen met dit voorstel.

2.) Locatie- tijds- en persoonsgebonden onderwijs werkt verlamme en staat haaks op één van de grootste krachten van thuisonderwijs

Een van de grootste nadelen bij discussies waar men lijnrecht tegenover elkaar staat, en de discussie thuisonderwijs vs. regulier onderwijs is er daar helaas vaak één van, is dat elke ruimte voor maatwerk en nuance uit het debat verdwijnt.

Zoals gezegd, vaak staan deze vormen van onderwijs lijnrecht tegenover mekaar. Terwijl dat helemaal niet nodig is. Voor het ene kind werkt regulier onderwijs goed, het andere is weer gebaat bij de aanpak van thuisonderwijs. En dat is prima. Soms wisselt het voor 1 kind zelfs met de tijd. En ook dat is prima. Zolang elk systeem de ruimte heeft om te draaien op een manier die alle kracht van dat systeem benutten kan, bereik je over het geheel gezien op enorm diverse wijze prachtige resultaten.

Okee, dus de kracht van beide vormen van onderwijs ligt in het volledig benutten van de potentie die elk systeem met zich meebrengt. Dat geldt voor zowel thuisonderwijs als regulier onderwijs. Ter illustratie: wil je een grote groep kinderen van dezelfde leeftijd snel en op een voor de leerkracht efficiënte manier iets bijbrengen over onderwerp X? Dan biedt het reguliere onderwijs daar zeer waarschijnlijk de beste oplossing voor. Waarom? Nou, op vaste dagen wordt er op vaste momenten op een vaste locatie door een vaste leerkracht over dit onderwerp onderwezen.

‘Waar wil deze schrijver heen?’ hoor ik u denken. Nou, de restricties die u voor thuisonderwijs met dit nieuwe wetsvoorstel op de hierboven bij punt 2 genoemde globale onderwerpen wilt gaan doorvoeren, zouden in mijn voorbeeld hierboven gelijk staan aan een nieuwe wet die alle reguliere scholen verbiedt een eigen gebouw, vaste roosters en vaste groep leerkrachten te hebben. Zo’n wet zou de kracht uit het hele systeem halen. Het haalt één van de pijlers weg, waarop het systeem is gebouwd. Een pijler die ervoor zorgt dat een reguliere school de resultaten kan behalen die het behaalt. Zo’n wet zou draconisch genoemd worden en eenieder die het regulier onderwijs een warm hart toedraagt zou inzien

dat de wetgever daarmee een gigantische misstap begaat. Zo'n wet zou er niet moeten komen, want het maakt de boel kapot. En daar zijn wetten in ons vrije Nederland niet voor bedoeld.

Ik hoop dat u begrijpt waar ik inmiddels heen wil. Thuisonderwijs vindt 24/7 plaats. Niet gebonden aan 1 locatie, aan 1 moment of aan 1 vaste methode. Thuisonderwijs is een *way of living*. Een leven dat geleefd wordt enkel en alleen vanuit de stellige overtuiging en de daarbij horende passie van ouders die hun kind het beste van het beste willen geven. Of dat nu 's ochtends tussen 9 en 12 is, of midden in de nacht wanneer een kind niet kan slapen en er een spontane nachtelijke excursie ontstaat. Thuisonderwijs staat los van die momenten dat alle scholen vakantie hebben of niet. Thuisonderwijs fungeert op een andere golflengte dan die van methode A, B of C. Thuisonderwijs is **altijd** maatwerk en toegespitst op het individu. Thuisonderwijs vraagt het uiterste van ouders. En dat zijn altijd ouders die bereid zijn om samen als papa en mama voor hun kind(eren) tot dat uiterste te gaan. Zodat het kind alles leert wat het leren moet en kan.

Het laatste wat die ouders daarbij nodig hebben is een wet die het hart uit hun systeem haalt. Een wet die hen als ouders in allerlei hokjes en vakjes drukt. Hokjes en vakjes die rechtstreeks afkomstig zijn uit een compleet ander systeem van onderwijs. Echt, beste wetgever. Think. Again.

3.) De drang naar controle zou omgezet moeten worden in een passie voor samenwerking en partnerschap.

Nederland. Ons vrije Nederland. Het land van inmiddels ruim 17 miljoen inwoners. En het aantal verschillende meningen in ons land loopt net zo hard op als dat inwonertal. In Nederland praat iedereen met iedereen. In Nederland wil men gehoord worden. En wanneer je Nederlanders wil mobiliseren, moet je samenwerken.

Uw wetsvoorstel heeft mooie doelen. Maar de wijze waarop u die doelen wilt bereiken getuigen vooral van autoriteit, controledrang en geboden. Dat werkt niet. Als u écht het beste voor heeft met onze kinderen, en ik geef u dat blijk van vertrouwen omdat ik mijzelf daartoe push en niet omdat uw wetsvoorstel dat bij mij afdwingt, dan zult u de samenwerking met ons moeten zoeken.

Wilt u weten hoe het gaat met het onderwijs van onze kinderen? Wilt u graag gerustgesteld worden omtrent hun geletterdheid? Bent u begaan met hun progressie op het gebied van topografie, ambachten en cultuur? Zorgt u dan voor momenten waarop wij als thuisonderwijs-gevende ouders de regie hebben. Waarbij onze kinderen, zeker op de leeftijd van 5 jaar, volledig door ons uit de wind gehouden kunnen worden. En waarbij wij niet bang hoeven te zijn dat elke misstap in de ogen van de LPA, en ik verwoord dat in lijn met uw wetsvoorstel bewust zo abstract en ongedefinieerd, kan leiden tot intrekken van de vrijstelling.

Vertrouwen schept vertrouwen. Ik stel niet voor een wassen neus te creëren. De nader te bepalen momenten tussen ouders en ambtenaar moeten echt zijn. Maar geef ons als ouders dan ook de vrijheid om die echtheid te laten ontstaan. U zult verrast worden door de vele meertalige tieners, zelfverzekerde en ambitieuze kinderen en de tot op het bot uitgedaagde bollebozen boordevol kennis. U zult uw ogen uitkijken naar de vele inventieve

onderwijsmethodes en daar inspiratie uit halen om resultaten in andere onderwijssectoren te verbeteren. En andersom geldt dat net zo. Vertrouwen scheidt vertrouwen. Als thuisonderwijs niet langer wordt gezien als paria, als het zwarte schaap binnen een veld vol manieren van onderwijs, dan zal er meer en meer onderlinge kennisdeling ontstaan. En van dit alles profiteert uiteindelijk slechts 1 groep: de kinderen. En is hun welzijn niet juist waar wij elkaar weer zouden moeten vinden?

Ik heb er bewust voor gekozen om mijn reactie te schrijven vanuit het hart. Veel van mijn 'thuisonderwijscollega's' hebben u reeds duidelijk gemaakt op welke feitelijke punten uw voorstel de bocht uitvliegt. De onderzoeken die ik aan het einde van deze pagina aanhaal doen dat op hun beurt nogmaals. Maar naast dat gebrek aan feiten, schort het dit voorstel ook vooral aan een enorme hoeveelheid wijsheid en logica. En om dat als schrijver van dit gevreesde wetsvoorstel in te zien, kan het goed zijn om een uit het hart geschreven betoog tot u te nemen.

Conclusie? Het is mijns inziens de enige juiste oplossing om dit wetsvoorstel 'Voorschriften vrijstelling leerplicht bij richtingbezwaren' in zijn huidige vorm linea recta naar de prullenbak te verwijzen.

Dat gezegd hebbende stel ik voor dat u de door mij **aan het begin van dit document onderstreepte doelen** meeneemt naar een volledig herschreven versie van dit wetsvoorstel, waarbij u alle in deze consultatieronde ontvangen suggesties, nieuwe ideeën en verbeteringen op constructieve en moreel verantwoorde wijze meeneemt. Deze vernieuwde versie van het wetsvoorstel zie ik met grote belangstelling tegemoet. En ik hoop van harte dat u daarin het door u gecreëerde wantrouwen jegens thuisonderwijs-gevende ouders om weet te zetten in vertrouwen en een sentiment van samenwerking.

Last but not least verwijs ik u graag nog even naar uw rol als wetgever, die in het Plakkaat van Verlatinghe (1581) zo mooi wordt gedefinieerd; 'De vorst regeert bij de gratie van zijn onderdanen en moet met recht en reden over hen regeren, hen beschermen en liefhebben zoals een vader zijn kinderen liefheeft en zoals een herder met hart en ziel zijn schapen beschermt.' Vergeet nooit waarvoor u door het volk bent gekozen.

Hoogachtend,

J. J.

Relevante onderzoeken omtrent thuisonderwijs

<https://www.thuisonderwijs.nl/wp-content/uploads/2018/09/effectiviteit.pdf>

<https://www.maloneymethod.com/news/what-does-the-research-say-about-homeschooling/>

https://www.researchgate.net/publication/319412100_A_Review_of_research_on_Homeschooling_and_what_might_educators_learn

<https://www.othereducation.org/index.php/OE/article/view/10/55>